

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ:
ТЕОРІЯ, МЕТОДОЛОГІЯ ПРАКТИКА**

КОЛЕКТИВНА МОНОГРАФІЯ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ

Кафедра економічної кібернетики та управління економічною безпекою

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: ТЕОРІЯ, МЕТОДОЛОГІЯ, ПРАКТИКА

Колективна монографія

Харків 2022

УДК 330.131

C91

Рецензенти:

Белікова Н. В., доктор економічних наук, професор, Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України.

Труніна І. М., доктор економічних наук, професор, Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського.

Тульчинська С. О., доктор економічних наук, професор, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

*Рекомендовано Науково-технічною радою
Харківського національного університету радіоелектроніки
(протокол № 10 від 24.11.2022)*

Сучасні тенденції сталого розвитку: теорія, методологія, практика:
C91 колективна монографія / За заг. ред. д.е.н., проф. Т. В. Полозової.
Харків: ХНУРЕ, 2022. 347 с.

ISBN 978-617-8254-05-6

Монографію присвячено дослідженню проблем господарювання економічних агентів на всіх рівнях управління та питанням забезпечення економічної безпеки діяльності окремих підприємств, галузей, регіонів та країни в цілому. Монографія є результатом теоретичних і практичних досліджень з удосконалення науково-методичного забезпечення функціонування суб'єктів господарювання на мікро- та макроекономічному рівнях.

Монографія базується на матеріалах III-ї Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні стратегії економічного розвитку: наука, інновації та бізнес-освіта».

Монографія призначена для науковців, викладачів, аспірантів, а також фахівців, що займаються дослідженням питань соціально-економічного розвитку та забезпечення економічної безпеки підприємств, галузей, регіонів та країни.

Відповідальність за зміст та достовірність матеріалів несуть автори. Редакція залишає за собою право не публікувати матеріали, що не відповідають формату видання, а також істотно змінювати зміст текстів за узгодженням з автором. Думка авторів може не співпадати з думкою членів редколегії.

УДК 330.131

ISBN 978-617-8254-05-6

DOI: 10.30837/978-617-8254-05-6

© Кафедра економічної кібернетики та управління економічною безпекою, 2022

© Харківський національний університет радіоелектроніки, 2022

© Колектив авторів, 2022

© ТОВ «Друкарня Мадрид», 2022

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
------------	---

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

Sheiko I.A., Potohalova N.V., Vozylovskiy D.M.

NEW INDUSTRIAL STRATEGY FOR EUROPE:

MAIN CHALLENGES, PRIORITIES.....	11
----------------------------------	----

Узбек Д.А., Бацура Є.О., Ковальська О.В.

ТРАНСФОРМАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ІНТЕРЕСІВ

У ГЛОБАЛЬНОМУ ПРОСТОРИ	17
------------------------------	----

Соколова Л. В., Дюжєв В. Г. Аль-Фахор Ескндер Суліаман Салти

СТАЛІЙ РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ: РЕТРОСПЕКТИВНИЙ

АНАЛІЗ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ.....	27
-----------------------------------	----

Калініченко З.Д., Гузь І.І.

НАПРЯМИ СТРУКТУРНОЇ ПЕРЕБУДОВИ ЕКОНОМІКИ ДЛЯ ЦІЛЕЙ

СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	37
-----------------------	----

Фінагіна О.В., Бітюк І.М., Коміренко В.І.

НАЦІОНАЛЬНІ ЕКОНОМІЧНІ ІНТЕРЕСИ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО

СЕКТОРУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ:

ПОЛІТИКА ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ ТА ЦІЛЬОВІ ТЕХНОЛОГІЇ

HR-МЕНЕДЖМЕНТУ.....	47
---------------------	----

Peresada O.V.

COMPETITIVE STRATEGIES OF COUNTRIES IN THE GLOBAL ECONOMY.....	56
--	----

Перепелюкова О.В.

ПОТЕНЦІАЛ ПРОСТОРОВОГО СПІВРОБІТНИЦТВА РЕГІОНІВ ЯК НАПРЯМ

СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	66
-----------------------	----

Паскаль Л.В., Сергата М.М., Іванчишин Т.М.

ПРОГНОЗИ ТА СЦЕНАРУВАННЯ РОЗВИТКУ МІСТ УКРАЇНИ:

МАЙБУТНЄ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ РЕГІОНІВ.....	73
--	----

Процак К.В., Просович О.П.

**ПРОБЛЕМИ РЕЛОКАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО БІЗНЕСУ
В СУЧАСНИХ УМОВАХ..... 83**

Кириї В.В., Козак К. С., Каменев С.О.

**СОЦІАЛЬНО-АКТИВНИЙ БІЗНЕС НА ПРИКЛАДІ ТОВ
«МЕТРО КЕШ ЕНД КЕРІ УКРАЇНА» 95**

Мороз Н.В.

РОЗВИТОК ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ..... 102

Кириї В.В., Литвинова А.В.

**ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПОКАЗНИКІВ ВПЛИВУ РИНКУ ПРАЦІ НА
ІНВЕСТИЦІЙНУ ПРИВАБЛИВІСТЬ КРАЇНИ..... 118**

Pribylnova I.B.

**«GREEN ECONOMY» AS A COMPONENT OF THE SUSTAINABLE
DEVELOPMENT OF THE GLOBAL ECONOMY..... 124**

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Sheiko I.A., Tkachenko A.G., Polozov O.B.

**ANALYSIS OF DIGITAL BUSINESS TRANSFORMATION MODELS
IN EUROPEAN UNION 135**

Sheiko I.A., Storozhenko O.V.

ROLE OF DIGITAL TECHNOLOGIES IN BUSINESS AGILITY..... 142

Тягунова З.О., Тягунова Н.М.

ВПЛИВ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ НА УКРАЇНСЬКИЙ РІТЕЙЛ..... 149

Sheiko I.A., Kurdenko O.V.

DIGITAL COMPETENCES AND SHORTAGE OF IT SPECIALISTS IN EU..... 165

Гришко С.В., Давіденко А. І.

НОВІ ТЕХНОЛОГІЇ НОВИХ ПОКОЛІНЬ В ЦИФРОВОМУ СУСПІЛЬСТВІ..... 172

Гуца О.М., Оболенцев В.Ф., Довгопол Н.В., Ігуменцева Н.В.

**ЦИФРОВІЗАЦІЯ СУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЩОДО КВАЛІФІКАЦІЇ
КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ..... 179**

Прокопенко В.Ю.

ВИКЛИКИ ЦИФРОВОГО СВІТУ..... 188

Sheiko I.A., Storozhenko O.V.

**IT SECTOR OF UKRAINE: CURRENT STATE AND PERSPECTIVES
FOR FUTURE.....** 198

Колупаєва І.В., Полозов М.О.

ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В МЕНЕДЖМЕНТІ..... 206

Мусієнко В. О.

**ПРОДУКУВАННЯ НОВИХ ЗНАНЬ – ГОЛОВНА УМОВА ІННОВАЦІЙНОГО
РОЗВИТКУ.....** 212

Мильніченко С.М., Прищепюк Н.В., Маношкіна А.В.

**УПРАВЛІННЯ ЗМІНАМИ В УНІВЕРСИТЕТАХ: ПОШУК ІННОВАЦІЙНИХ
РІШЕНЬ.....** 217

Ovsiuchenko Yu.V., Murzabulatova O.V., Ponomarov S.V.

**SOME APPROACHES IN USAGE OF GLOBAL INSTITUTIONALIZATION TO
RESIST THE OBVIOUS AND HYBRID THREATS FOR
THE WORLD'S CIVILIZED COMMUNITY.....** 228

Гуца О.М., Сльчанінов Д.Б., Довгопол Н.В., Ізменцева Н.В.

**ФОРМУВАННЯ ОПТИМАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ МАЛИХ
ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ КРИЗИ.....** 234

Кирий В.В., Чаговець Ю.В., Соловей Д.В.

**ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ НОВИМИ РИЗИКАМИ
БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ** 247

Колупаєва І.В., Полозова О.О.

**ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ
ПІДПРИЄМСТВА.....** 254

Полозова Т.В., Прилуцький В.Г., Алзубі Лайт Абдел Карім Мохаммад

ФУНКЦІЇ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА..... 260

Кирий В.В., Бузецька К.І., Петренко М.А.

**МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ
ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ГАЛУЗІ.....** 266

Полозова Т.В., Задорожний С.В., Гулузаде А.Ф.

**ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
ПІДПРИЄМСТВА.....** 273

РОЗДІЛ 3
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ:
ГАЛУЗЕВІ АСПЕКТИ, ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД

Соколова Л.В., Дюжєв В.Г., Галанов О.Р.

КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ ПІДПРИЄМСТВ ПРОМИСЛОВОГО СЕКТОРУ
УКРАЇНИ: СУТНІСТЬ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ..... 280

Костін Д.Ю., Шведкий В.А.

СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ПОСТАЧАЛЬНИКІВ
НА ЕНЕРГЕТИЧНОМУ РИНКУ УКРАЇНИ..... 289

Невлюдов І.Ш., Іванов Л.С., Янушкевич Д.А.

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ПІДВИЩЕННЯ НАДІЙНОСТІ РОБОТИ
ОБЛАДНАННЯ ТЕПЛОВИХ ПУНКТІВ
ПРИ ЇХ ТРИВАЛІЙ ЕКСПЛУАТАЦІЇ..... 300

Гришко С.В., Сидоренко Є.П.

МОДЕЛЮВАННЯ СКЛАДСЬКОГО ПРОСТОРУ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВА
ДИСТРИБУТИВНОЇ ЛОГІСТИКИ..... 312

Полозова Т.В., Вешкін Є.П., Худяков Д.Л.

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ
ПІДПРИЄМСТВА..... 319

Цзяньпін М.

АНАЛІЗ МЕТОДИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО ОЦІНКИ КУЛЬТУРИ ПЕРСОНАЛУ
КОМПАНІЇ..... 326

Степанова О.В.

МЕТОДИКА ПЛАНУВАННЯ ВИХОДУ НОВОЇ ПРОДУКЦІЇ НА РИНОК..... 331

Полозова Т.В., Філатов Є.В., Рабеах Мохаммед Рідха Салман

СУТНІСТЬ І НАПРЯМИ КРЕДИТНОГО МОНІТОРИНГУ
БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ..... 342

Соколова Л. В.

*д.е.н., професор, професор кафедри економічної кібернетики
та управління економічною безпекою,
Харківський національний університет радіоелектроніки*

Дюжев В. Г.

*д.е.н., професор, професор кафедри економіки бізнесу
та міжнародних економічних відносин,
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»*

Аль-Фахор Ескндер Суліаман Салти

*аспірант,
Харківський національний університет радіоелектроніки*

СТАЛИЙ РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ: РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

У теперішній час світові бізнес-структури, промислові компанії, фірми, підприємства функціонують в умовах економічної нестабільності, активізації впливу кризових чинників зовнішнього середовища, посилення конкурентної боротьби за ринки збуту, за споживчі переваги. Ступінь агресивності зовнішнього оточення стрімко зросла з початком війни, проте навіть за цих умов концепція сталого розвитку національної економіки як парадигма розвитку суспільства у майбутньому мирному часі не втрачає своєї актуальності, а навіть набуває важливого значення [1]. Сталий розвиток економіки передбачає поєднання двох важливих аспектів: визнання пріоритетності економічних і соціальних потреб, важливих для виживання найбільш вразливих категорій населення, та водночас розуміння обмежень, серед яких в тому числі зазначено обмеженість природних ресурсів, необхідність більш раціонального й дбайливого ставлення до

оточуючого навколишнього середовища. Сталий розвиток є загальною концепцією відносно необхідності встановлення балансу між задоволенням сучасних потреб людства та захистом інтересів майбутніх поколінь, у тому числі й потребу в здоровому і безпечному довкіллі [2].

Останнім часом широке коло питань з проблем сталого розвитку країн ЄС, у тому числі й України, привертає увагу науковців, управлінців, дослідників, фахівців і топ-менеджерів провідних галузей, у тому числі промислового сектору національної економіки. Чинники і тренди економічного зростання в Україні було розглянуто у колективній науковій праці за редакцією доктора економічних наук М. І. Скрипниченка [3]. Вчені Хапова О. В. та Скібіна С. О. розглянули питання сталого розвитку країн Євросоюзу з точки зору методики та індикаторів оцінювання [4]. Окремі аспекти сучасного соціально-економічного розвитку України було висвітлено науковцем Косташем А. І. [5]. Співавтори Хаустова В. Є. та Омаров Ш. А. О. у науковій праці [6] розглянули основні підходи до тлумачення поняття «сталий розвиток», принципи сталого розвитку у науковій літературі, підходи до оцінки сталого розвитку соціально-економічних систем різних рівнів. Науковці Краснокутська Н. С. і Гао Лян дослідили питання щодо трансформації цілей сталого розвитку підприємств за сучасних політичних і соціальних викликів та загроз в умовах воєнного стану [7]. Актуальні питання реалізації інвестиційно-інноваційної політики природокористування теоретично-методичної спрямованості на рівні України розглянуто у праці Нікішиної О. [8], на рівні регіонів – у праці Андрєєвої Н. М. і Тютюнник Г. О. [9]. Проте окремі питання, що стосуються формування аналітичного базису прогнозування основних індексних макропоказників національної економіки у контексті програми сталого розвитку України, потребують подальших досліджень.

Постановка завдання полягає у дослідженні динаміки ряду основних економічних індикаторів сталого економічного розвитку України з метою

формування аналітичного базису для прогнозування макропоказників – основних параметрів сталого розвитку інноваційної економіки країни.

Оснoву української економіки становлять, як відомо, багатогалузева промисловість, сільське господарство і сфера послуг [10]. У програмному документі «Цілі Сталого Розвитку: Україна» зазначено таке: «Стала індустріалізація України та впровадження інноваційних технологій у виробництво є необхідною передумовою стабільного зростання національної економіки та оптимізації її структури» [11]. Серед 17 визначених цілей, адаптованих для України на період до 2030 року, 9-ю ціллю визначено промисловість, інновації та інфраструктуру [там же, с. 3].

Одним із найважливіших напрямків економічного розвитку України відповідно до програмних документів «Стратегії сталого розвитку України на період до 2030 року» та прийнятій до впровадження моделі розвитку вітчизняної економіки на перспективу «УКРАЇНА 2030»: Доктрина збалансованого розвитку» є активізація інноваційної діяльності підприємств промисловості – інноваційне спрямування вектору розвитку, котрий ґрунтується на активному використанні знань та наукових досягнень, стимулюванні інноваційної діяльності, створенні сприятливого інвестиційного клімату, оновленні виробничих фондів, формуванні високотехнологічних видів діяльності та галузей економіки, підвищенні енергоефективності виробництва, стимулюванні збалансованого економічного зростання, заснованому на притоці інвестицій [1, 12]. Особливої уваги потребує розробка і обґрунтування стратегічних напрямів інноваційного розвитку промисловості, як провідної галузі економіки, що визначає темпи економічного зростання національної економіки у цілому. Це обумовлено тим, що випереджаючий інноваційний розвиток промислових підприємств є тією базою, котра може забезпечити майбутнє соціально-економічне зростання економіки України у цілому і входження країни на рівних до світового співтовариства економічно розвинених країн [13, с. 6].

Серед актуальних проблем ефективного управління стратегіями випереджаючого інноваційного зростання промисловості України на різних рівнях економіки важливе місце займає дослідження ряду макроекономічних показників країни, яке базується на проведенні ретроспективного аналізу відповідних економічних індексів.

У контексті теми даної роботи розглянемо динаміку таких індексів, як індекс промислового виробництва, індекс інфляції, індекс капітальних інвестицій за період 2010-2022 роки. Отримані результати наведено у зведеній таблиці 1, яку складено за офіційними статистичними даними, котрі наведено у відкритому друці [14-16]. У цій таблиці значення індексів надаються у відсотках до попереднього року та без урахування тимчасово окупованих територій України, починаючи з відповідного року.

Таблиця 1 – Динаміка індексів промислового виробництва, капітальних інвестицій та інфляції економіки України

Рік	Індекс промислового виробництва, %	Індекс капітальних інвестицій за видами економічної діяльності, %		Індекс інфляції, %
		усього	промисловість	
1	2	3	4	5
2010	112,2	н/д	н/д	109,1
2011	103,4	114,2	125,5	104,6
2012	94,4	108,3	107,3	99,8
2013	99,0	92,1	109,1	100,5
2014	82,8	н/д	н/д	124,9
2015	98,4	98,3	80,1	143,3
2016	103,1	118,0	118,7	112,4
2017	97,1	122,1	123,4	113,7
2018	95,3	116,4	122,2	109,8
2019	91,7	115,5	134,7	104,1
2020	104,5	61,8	56,4	105,0
2021	97,8	113,0	110,8	110,0
2022	87,0	н/д	н/д	121,8

Джерело інформації: складено авторами за даними [14-16].

Аналіз наведених вище даних щодо зміни індексу промислового виробництва (або індексу виробництва промислової продукції, індексу промислової продукції), який є відносним показником характеристики зміни маси вироблених матеріальних благ у поточному році у порівнянні з базовим [17], дозволив зробити певні висновки. В основному спостерігається зниження даного індексу у поточному році у порівнянні із відповідним попереднім роком, що характеризується такими значеннями: у 2012 році – на 9 %; у 2014 році – на 16,2 %; у 2017 році – на 6 %; у 2018 році – на 1,8 %; у 2019 році – на 3,6 %; у 2021 році – на 6,7 %; у 2022 році – на 10,8 %. Безумовно, що статистичні дані за воєнний 2022 рік у подальшому буде скориговано. Доцільно також зауважити таке: на відміну від індивідуального індексу загальний (зведений) індекс показує, у скільки разів збільшилась вартість всієї продукції в результаті зміни тільки її фізичного обсягу без урахування інфляції; розрахунок даного індексу базується на використанні даних, котрі показують динаміку виробництва приблизно 1000 позицій видів продукції постійного набору та структури валової доданої вартості за базовий рік (100 %).

Динаміка індексу капітальних інвестицій країни за видами економічної діяльності у цілому та за промисловістю характеризується неповнотою інформації та достатньою нестабільністю. Так, зниження даного індексу у поточному році у порівнянні із відповідним попереднім роком у цілому характеризується такими значеннями: у 2012 році – на 5,9 %; у 2013 році – на 16,2 %; у 2018 році – на 5,7 %; у 2019 році – на 0,9 %; у 2020 році – на 53,7 %. Зростання цього індексу спостерігалось: у 2016 році – на 19,7 %; у 2017 році – на 4,1 %; у 2021 році – на 51,2 %.

Що стосується даного індексу для промисловості, то його зростання відповідає таким рокам: у 2013 році – на 1,8 %; у 2016 році – на 38,6 %; у 2017 році – на 4,7 %; у 2019 році – на 12,5 %; у 2021 році – на 54,4 %. Зниження даного

індексу характеризується такими значеннями: у 2012 році – на 18,2 %; у 2018 році – на 1,2 %; у 2020 році – на 78,3 %.

Отже індекс капітальних інвестицій країни за видами економічної діяльності у цілому та за промисловістю у 2020 році був провальним порівняно із попереднім роком. Проте у наступному році порівняно із попереднім роком спостерігалось значне позитивне зростання індексу капітальних вкладень за таким видом економічної діяльності, як промисловість.

Індекс інфляції є найважливішим показником характеристики інфляційних процесів, що притаманні економіці країни. Індекс інфляції (або індекс споживчих цін) є показником, котрий характеризує зміни у часі загального рівня цін на товари та послуги, що купує населення для невиробничого споживання [18]. Саме його використовують для вирішення багатьох економічних і соціальних проблем, а також й завдань у сфері державної політики. Це свідчить про важливість та значущість аналізу даного показника у динаміці разом із іншими індикативними показниками. Аналіз даних таблиці 1 показує, що позитивне зниження індексу інфляції відповідає таким рокам: у 2011 році – на 4,5 %; у 2012 році – на 4,8 %; у 2016 році – на 30,9 %; у 2018 році – на 3,9 %; у 2019 році – на 5,7 %. Зростання індексу інфляції у поточному році у порівнянні із відповідним попереднім роком у цілому характеризується такими значеннями: у 2013 році – на 0,7 %; у 2014 році – на 24,4 %; у 2017 році – на 1,3 %; у 2020 році – на 0,9 %; у 2021 році – на 5,0 %; у 2022 році – на 11,8 %.

За даними Державної служби статистики України основні макроекономічні показники соціально-економічного розвитку країни за січень 2022 року мають такі значення: індекс споживчих цін склав 110 %, індекс цін виробників промислової продукції – 169,1 %; індекс промислової продукції – 102,9 %, значення індексу капітальних вкладень (інвестицій) відсутнє [19].

Аналізуючи стійкість України перед кризами за абсолютним значенням показника інфляції, український експерт-аналітик Гайдай Ю. визначив причини економічної кризи країни та стрибків інфляції: агресія країни сусіда проти України, «...монетарна та бюджетна політики, ... світовий коронавірусний шок, відкладений попит, стимулюючі монетарні та фіскальні заходи, ..., розриви глобальних ланцюжків постачання спричинили зростання цін. До глобальних рухів інфляції додалося подорожчання енергоносіїв, передусім – природного газу. У листопаді 2021 темпи інфляції досягнули рекордних 4,9% у Єврозоні та 6,8% у США» [20]. Отже відповідно до світового тренду спостерігалось зростання інфляції в Україні також. Тому до загальних рекомендацій фахівця щодо ситуації, що склалася у країні на початок 2022 року, було віднесено продовження дії режиму інфляційного таргетування та збереження інституційної незалежності й компетенції НБУ. Можна було сподіватися на правильність такого шляхом забезпечення якісної монетарної політики, довіри до регулятора, здійснення відповідальної фіскальної політики у державі. Однак з 24 лютого 2022 року економічна ситуація в Україні неочікувано стрімко змінилася – почалася війна. Станом на 23 серпня 2022 року в Україні «інфляція прискорила на 22 %, очікується подальше її прискорення» [21].

З точки зору розгляду перспектив реалізації стратегії сталого розвитку України у майбутньому можна очікувати, що при наявності потужної зовнішньої фінансової допомоги провідні сектори національної економіки будуть мати можливість розвиватися за інноваційним вектором. Це є дуже важливим для майбутнього економічного розвитку країни, у тому числі її промисловості, тому що «в умовах переходу розвинених країн до шостого технологічного циклу збереження існуючої структури промисловості, рівня фінансування наукових і науково-технічних робіт» на протязі тривалого часу для України були ключовими проблемами. Так, у промисловому секторі застосовувалися «застарілі технології та

бізнес-моделі», мали місце «високий ступінь зношеності основних засобів, надвисокі ресурсозатратність та енергоємність виробництва, нерозвинута промислова інфраструктура, зокрема використання інформаційно-комунікаційних платформ і технологій у ланцюжках створення доданої вартості продукції» [11, с. 74].

Тому вважаємо за важливе і доцільне зосередити увагу провідних учених, фахівців, аналітиків, експертів, стейкхолдерів, управлінців, інноваторів, інвесторів на вирішенні комплексу питань щодо: вдосконалення системи наукового та освітнього забезпечення інноваційного розвитку промисловості України; відродження ланки галузевої науки; концентрації фінансових, матеріальних, людських, інформаційних ресурсів на впровадженні наукових досліджень з пріоритетних напрямків розвитку науки, технологій і техніки.

Необхідно розробити Стратегію післявоєнної відбудови та подальшого інноваційного розвитку промислового комплексу країни на принципах інтеграції ділової досконалості, управління якістю, забезпечення економічного зростання екологічно невиснажливим способом, урахування як національних, так і глобальних викликів агресивного нестабільного зовнішнього оточення, що у цілому буде сприяти підвищенню конкурентоспроможності національної економіки та добробуту населення у мирному майбутньому України.

Перелік джерел посилання

1. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року. [https://www.undp.org › files › files › migration › ua](https://www.undp.org/files/files/migration/ua) (дата звернення 18.10.2022).
2. Сталий розвиток – Вікіпедія. [https://uk.wikipedia.org › wiki](https://uk.wikipedia.org/wiki) (дата звернення 15.10.2022).
3. Чинники і тренди економічного зростання в Україні: колективна монографія / за ред. д-ра екон. наук М. І. Скрипниченко; НАН України, ДУ«Ін-т екон. та прогнозів. НАН України». К., 2018. 386 с.

4. Хапова О. В., Скібіна С. О. Сталий розвиток країн ЄС: методика й індикатори оцінювань. *Проблеми економіки*. 2017. № 3. С. 20-32.

5. Косташ А. І. Сучасний стан соціально-економічного розвитку України. *Сталий розвиток: виклики та загрози в умовах воєнного стану*: матеріали Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, 09 червня 2022 р. Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2022. С. 147.

6. Хаустова В. Є., Омаров Ш. А. О. Концепція сталого розвитку як парадигма розвитку суспільства. *Проблеми економіки*. 2018. № 1. С. 265-273. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Рekon_2018_1_36.

7. Краснокутська Н. С., Гао Лян. Трансформація цілей сталого розвитку підприємств за сучасних політичних і соціальних викликів. *Сталий розвиток: виклики та загрози в умовах воєнного стану* : матеріали Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, 09 червня 2022 р. Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2022. С. 35-36.

8. Теоретико-методичні положення щодо комплексної оцінки домінант інвестиційно-інноваційної політики природокористування України. *Food Industry Economics*. 2020. № 12(3). <https://doi.org/10.15673/fie.v12i3.1818> (дата звернення 17.10.2022).

9. Андрєєва Н. М., Тютюнник Г. О. Методичні підходи щодо визначення домінант регіональної інвестиційно-інноваційної політики природокористування: наукова доповідь. Одеса: ІПРЕЕД НАН України, 2020. 101 с.

10. Економіка України – Вікіпедія. <https://uk.wikipedia.org> > wiki (дата звернення 15.10.2022).

11. Цілі Сталого Розвитку: Україна. <https://me.gov.ua> > Documents > Download (дата звернення 18.10.2022)

12. УКРАЇНА 2030: Доктрина збалансованого розвитку. Видання друге. Львів: Кальварія, 2017. 164 с. URL: <http://econom.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/03/EBook-Doctrine-2030.pdf>.
13. Управління стратегіями випереджаючого інноваційного розвитку: монографія / за ред. к.е.н., доцента Ілляшенко Н. С. Суми: Триторія, 2020. 440 с.
14. Індекс промислового виробництва (2010-2022). Мінфін <https://index.minfin.com.ua> > і... (дата звернення 16.10.2022).
15. Інвестиції та основні засоби. <https://ukrstat.gov.ua> > ioz_19 (дата звернення 16.10.2022).
16. Індекс інфляції в Україні 2022 – Мінфін. <https://index.minfin.com.ua> > ua (дата звернення 17.10.2022).
17. Індекс промислового виробництва – Вікіпедія. <https://uk.wikipedia.org> > wiki (дата звернення 16.10.2022).
18. Індекс споживчих цін – Вікіпедія. <https://uk.wikipedia.org> > wiki > Індекс_споживчих_цін (дата звернення 16.10.2022).
19. Макроекономічні показники. <https://ukrstat.gov.ua> > menu_u (дата звернення 21.10.2022).
20. Стійкість України перед кризами: Інфляція. <https://ces.org.ua> > resilience_t... (дата звернення 18.10.2022).
21. Макроекономічний аналіз на 23 серпня 2022 року. <https://nabu.ua> > макроеконо... (дата звернення 21.10.2022).

Наукове видання

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: ТЕОРІЯ, МЕТОДОЛОГІЯ, ПРАКТИКА

Колективна монографія

За загальною редакцією
доктора економічних наук, професора Полозової Т. В.

Редактори

доктор економічних наук, професор Колупаєва І. В.
кандидат економічних наук, доцент Мурзабулатова О. В.

комп. верстка – Мурзабулатова О. В.

тех. редактор – Гобельовська Л. П.

Матеріали збірника публікуються в авторському варіанті

Файл надано:

Харківський національний університет радіоелектроніки,
Кафедра економічної кібернетики та управління економічною безпекою,
61166, Україна, м. Харків, пр. Науки, 14,
тел. (057) 702-14-90.
e-mail: sser.conf@gmail.com

Підписано до друку 25.11.2022. Формат 60x84/16.

Папір офсетний. Друк цифровий.

Гарнітура шкільна. Ум. друк. арк. 20,2.

Наклад 50 прим. Зам № 221.

Видавець і виготовлювач:

ТОВ «ДРУКАРНЯ МАДРИД»

через ФОП Гобельовська Л. П.

61024, Харків, вул. Гуданова, 18.

Тел.: 0800-33-67-62.

www.madrid.in.ua info@madrid.in.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК № 4399 від 27.08.2012 року

